

קאבוט לודג' וקרישנה מונז באו"ם וכתתו הרבותם לעטים נובעים

צד האמריקאים בקוריאה (מלבד יוון) קמו נגדה בפעם הראשונה נוצר באו"ם רוב נגד אמריקה בענין בעל השיבות חיונית. קטטה מצולמת. אמנם, הרוב לא הרעיל. הוא לא הגיע לשנישלישים, הרוב שי אולם אויבי אמריקה קצצו על המציאה. ליתרה ההחלטה של או"ם שקיבלה באין כריח את העמדה האמריקאית, דחתה את השתתפות הודו, הודיע רדיו סין העממית: סין אינה מסכימה להרכב משלחת או"ם כי וועידה העתידה.

עם זאת נפתחה הבעיה כולה מחדש. יוצגי הגוש הקומוניסטי ויכולו ליהנות, באין מפריע, במחזה של מדינות העולם המערבי מתקוטטות זו עם זו לעיני מצלמות הטלביזיה.

סין

שגעונו של האמלט

רוב ארצות העולם סברו כי עמדת ארצות הברית באו"ם (ראה לעיל) היתה פרי שגוון. אולם, כמו בדברי האמלט, היתה שיטה כי שגוון זה.

כל מדינות אסיה ואירופה המערבית רואות בהכנסת סין העממית לאו"ם. לדעתן לא הוקם או"ם כמפקדה של העולם המערבי נגד הגוש הקומוניסטי, אלא כמוסד בו יושבים שני הגושים בצוותא, מנסים למצוא פשרה ביניהם. לכן חשוב שתשייכנה אליו כל המדינות, וכי כל מדינה תהיה מיוצגת על-ידי הממשלה השולטת בה למעשה.

איש לא הסיל ספק שמאו טסהיסונג שולט ביבשת סין.

דעת האדמירל. בנקודה זו מתעורר הפחד האמריקאי. אם תצטרף סין העממית לאו"ם, הרי שממשלת ציאנג קיישיק בפור-מוזה אינה אלא ממשלה מורדים. עזרת אמריקה לציאנג היא, במקרה זה, עזרת ממישלה זרה לכנופיית בוגדים, מעשה חוקפי נגד, אשר או"ם חייב לחסל אותו.

האיש הקובע למעשה את מדיניות ארצות הברית במזרח התיכון הוא ראש וועדת ה"רמטכ"לים החדש, האדמירל ראדפורד. האדמירל משוכנע כי פורמוזה חיונית להגנת אמריקה ועמדותיה באסיה. לכן נאלצת אמריקה ללחום בכל כוחה נגד קבלת סין העממית.

ישנו רק פתרון אחד למצב — ואיש לא דיבר עליו בגלוי במסדרונות או"ם. הפתרון: להכריז על האי טורמורה כעל מדינה עצמאית, נפרדת, תחת שלטון הממשלה ה"שולטת בה כיום למעשה (בחסות הצי האמריקאי), ולקבל את מאו כחבר באו"ם. כשליט היבשת הסינית.

היתה זאת הודמנות למדינה קטנה לאמר דבר של טעם. עד כה לא השתמשה בה שום משלחת — גם לא משלחת ישראל (ראו-ב' מדינה).

המלחמה הקרה

צורתו של שולחן

מעולם לא הקדישה ועידה בינלאומית מחשבה כה רבה לעניני של ריהוט, כמו העצרת האחרונה או"ם. הנושא היה: שולחן. האמריקאים רצו בדבר שאינו קיים במציאות: שולחן בעל שתי צלעות בלבד. ה"אנגלים והצרפתים רצו בשולחן עגול. הקנדיים, שהתגלו כמדינאים בעלי שיעוריקומה, אמרו שלא איכפת להם מה צורת השולחן, עגול, מרובע או מרובע-צלעות, כל זמן שיאפשר לשבת לידו ולשוחח. ואילו המזכיר הכללי, דאג האמרסקיולר, רצה בשולחן שי"איז לו בכלל צלעות".

המדובר היה בשולחן לוועידת השלום על קוריאה. צורתו היתה באמת חשובה — אם ישבו לידו באיכוח שני הצדדים הלוחמים בלבד, מעין המשך אורחי לוועידה הצבאית באוהל של פאנמונג'ו, או שתהיה זאת ועידה בינלאומית כללית להשגת שלום באסיה כולה, בהשתתפות כל הגורמים המעוניינים במרכזו זהרו פניו של אדם שנראה כמו פילוסוף מיואש, אך היה למעשה שליחו ה"מיוחד של מנהיג הודו. קרישנה מונז, מתול"ת-השער, הפך סמל. אם תצורף הודו לוועידה, סימן שתהיה כללית, ושחשתתף בה מעצמה ניטראלית המעוניינת בשלום בלבד. אם תיעזר, תהיה זאת וועידה של לוחמים, שכיתתו הרבותיהם לעטים נובעים, אך לא את שנאי הם לאהבת-רעים.

עניינים פקוחות מדי בימים עברו, כשהדיפלומטים היו אנשים בעלי פרצופים של שחקני-פוקר שניהלו את עסקיהם מאחורי דלתות סגורות, לא היתה צורת השולחן חשובה. אויבים מאתמול ישבו בצוותא, שתו ויסקיסודה ורקמו בין נשפיריקודים אחד למשנהו מזימות משותפות נגד שותפים מ"אתמול. הדוגמה המפורסמת ביותר היתה פוגנרס וינה, שהנוצחה פעמים בלתי-ספורות על-ידי הוליבור, הוועידה בה שיתפה צרפת המנוצחת ובריטניה המנוצחת פעולה כדי ל"רמות את הצאר הרוסי, שהיה המנוצח ה"עיקרי.

העולם המתקדם התקומם נגד "דיפלומטיה חשאית" זו. אנשי הקידמה דרשו כי כל משא ומתן יתנהל בפומבי, לעיני העולם כולו. השבוע היתה להם סיבה לפקפק אם אוינם יעיני העולם מביאות ברכה.

כי באו"ם שלטה הטלביזיה. לנציג האמריקאי, קאבוט לודג', לא היה פנאי לדאוג ל"רגשותיהם של בני בריתו. הוא דיך בין ישיבה לישיבה למצלמת הטלביזיה הקרובה בי יותר, הודיע הודעות מפוצצות לקהל האמריקאי, הבטיח שלעולם לא ייכנע. הדבר עורר בלי ספק, לקאריירה הפוליטית שלו באמריקה, אך הניק עד אין שעור למעמד ארצו כי עולם, ולשלום כולו. כל המדינות שלחמו

רוח. הארבעה קבע ד"ר רבינוביץ, עומדים על רמת התפתחות נמוכה ביותר, גילם ה"שכלי הוא בערך 8 (בעוד שגילם בין 38 ל"51).

לעומתו טען דוד מיוחס: "במוסד בירור שלים הייתי שמש בית-הכנסת במשך עשרות שנים. העבודה נתנה לי הרבה סיפוק. זה היה טעם חיי. מדוע עוללו לי כל זאת?" הארבעה לא הסתפקו בדיבורים, פנו, בהיר תם בחופשה בירושלים לפני ארבעה חודשים, לעורך דין יצחק נגר, הגישו בקשה לצרעל-תנאי נגד הנהלת בית-היגון-עיוורים. עד כה לא היו לבקשה כל תוצאות.

אומר ד"ר רבינוביץ: "אין אפשרות להחזיק עם הילדים במוסד בירושלים. את יש פה שאלה של ברירה, הרי הילדים זקוקים למוסד יותר מהם." הארבעה, בשלם הדל, לא קצאו פתרון לבעיית היגון העיוורים בארץ. הם היו עסוקים בחיפוש פתרון לבעייתם שלהם. היה נדמה שחקירה ציבורית היא במקומה.

דרכי חיים

הקרוב האמיתי

"לבושה סמרטוטים ישבה לאה שורצמן (21), בעלת עיניים כחולות, תמימות ועצור בות בחדר על הגג, שהיה הפוך וריק. אמה, אסתר שורצמן, נלקחה יחד עם נדה, מלכה פינקל, לבית-החולים, אחרי שבלעו מספר ניכר של כדורי רעל. לאה מפגרת בשכלה, אך גם היא ידעה שהכל יבוא על מקומו בשלום: אין זו הפעם הראשונה ששתי ה"נשים מנסות להתאבד. היו כבר מספר מקרים כאלה, אך תמיד חזרו מבית החולים בריאות, החלו מחדש את כל הפרשה: מריבות, צעקות, השתוללויות, כדורי רעל וחזרו חלילה.

אסתר באה לגור עם אחותה כאשר יצאה ממוסד סגור לחולי-גפם בירושלים, ששמה למקום שהתפנה בשביל מקרים חמורים יותר. יחד אתה באה גם בתה, לאה, המשוחתקת בחצי-גופה, שישבה גם היא עד אז במוסד סגור לנוער מפגרי.

קוניאק ורעל. למרות שיתוקה, הכריחו השתים את הנערה לעבוד קשה: היא כיב

הסירה בדרך, הגיעה ישראלה לנמל ברצלונה, בספרד, שם היתה אורחת הרב הראשי של הצי האמריקאי הששי לימי החגים. במרסי הודיעה כי דרושים לה תיקונים וכנראה שגב המסדר שלה נפגע, על כן לא בא כל שידור. לפי התוכנית שנמסרה למערכת העולם הזה מראש, תפליג הסירה לקובלנקה, צפון אפריקה, בימי סוכות.

עד אז יש להניח, יושלמו כל התיקונים והסירה תוכל שוב לשדר ודיעות בקביעות.

דרכי אדם

נחוק: פתרון פרטי

"רימו אותנו!" צעק דוד מיוחס. "אמרו לנו שמעבירים אותנו לרמת-גן ובמקום זה הכניסו אותנו הנה, לבית המשוגעים. אנחנו זא משוגעים, אנחנו רק עיוורים." שלושת חבריו, ש"שולם ויינושטיין, אל"פר קליין ושמועון וינוקורסקי היו נועמים זא פחות. לפני פסח הסכיב להם מנהל בית-היגון עיוורים בירושלים שמקומם נחוק לילדים עיוורים והם יועברו זמנית למוסדות אחרים. הובטח להם לעבור לרמת-גן, אך למעשה הועברו לבית החולים הממשלתי ל"חולירוח שלוח בבתים.

לרשותם הועמד חדר נאה ואחות מיוחדת, שניסתה לשוא להסתיר את טוב ליבה מא"חורי מבט נוקשה, מצועף בנוגניות מש"קפיים עבות. היא גם השגיחה עליהם בצאתם לטיול, דבר שעורר אף הוא את המתם. "איננו משוגעים, איננו רוצים שישגיחו עלינו", טען בחום אלפרד קליין. "אנחנו מרגישים את עצמנו כמו בבית-סוהר. ה"לונות מסורגים, הדלתות נעולות. אסור לנו לטייל לבד ב"גן, כמו בירושלים."

לוינושטיין היו טענות נוספות: "החולים באים אל חדרנו, עושים כל מיני שגעונות. הם צועקים ומיללים. אחד מהם שיחק פעם בכובע שעל ראשי. רק על פי זה גילינו, בכלל, שאנחנו בבית משוגעים. אנחנו מפ"חזים מהם פחד מוות. מה יהיה אם פעם לאחד מהם יתחשק לעשות לנו משהו?"

משוגעים או לא? מאחורי תלונות העיוורים הסתמרה האשמה מזעזעת: מכיוון

ארבעת העיוורים בבית-החולים לחולי רוח

"רימו אותנו"

סה, שטפה רצפות, הוציאה אשפה. השכנים לא יכלו עוד לעבור על כך בשתיקה, איימו על שתי הנשים במשטרה.

אך הנשים לא שמו את ליבן לכך. הן לא נמצאו בשינוי-משקל נפשי עד כדי לשים לב לאחריהם. מלכה, במיוחד, היתה שרוייה בדי כאון עמוק: בעלה, אליעזר, שהיה משותק, נהרג בירושלים במלחמת השחרור מהתפר צצות פגז. מאז החלה מלכה לשנות לשכרה ולהשתולל.

בכל פעם שהיתה מקבלת מלשכת העזרה הסוציאלית כסף למחיית בנה הקטן, שמוליק (9), היתה מוציאה את הכסף על משקה או כדורי רעל. אמנם, כל ההרעלות היו מחושבות כך, שיעזרה לא תאחר להגיע. שתי הנשים כבר חזרו לאיתנו, בחדר הריק וישבת בודדה נערה עטופת סחבות.

שאי אפשר לסלק אדם בקלות מבית-היגון לעיוורים. אלא על-ידי העברת-יבכות לבית סוהר או לבית משוגעים, השתמשו נגדם באמצעי זה, הודיעו באופן כוזב שהם משוגעים.

בהעדר חקירה ממשלתית מוסמכת, היה קשה לקבוע אם אמנם נעשה עוול לארבעה אומללים חסרי-ישע, או שהיה זה רק פרי דמיונם המר.

הביע את דעתו ד"ר אברהם רבינוביץ, מעובדי שלווח, באמרו כי הוא מבין לליבם: הם לחלוטין שלא במקום במוסד לחולי-

במקרה מסויים פנה המוסד לבית-המש"פט, דרש פינוי אך הענין נסחב חדשים רבים.